

prima instanță; (Judecătoria Orhei) V. Cupcea
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Minciuna, L. Popova, V. Mihaila

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de societatea pe acțiuni „Elcom”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobanu Rodica împotriva societății pe acțiuni „Elcom” cu privire la încasarea plăților salariale, penalității și cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, prin care a fost restituită apelantului societatea pe acțiuni „Elcom” cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2016 Ciobanu Rodica a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Elcom” cu privire la încasarea plăților salariale, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Ciobanu Rodica a invocat că la 26 decembrie 2013 a încheiat cu societatea pe acțiuni „Elcom” contractul individual de muncă, iar ulterior au fost semnate acordurile adiționale nr. 1 și nr. 2.

De asemenea, a menționat că în temeiul contractului nominalizat, a activat în calitate de medic cardiolog în Centru medical „Doctor” al societății pe acțiuni „Elcom”, cu salariul lunar de 10.000 lei.

La 01 aprilie 2016, a fost semnat acordul adițional nr. 2 la contractul individual de muncă, prin care au fost modificate punctele 12 și 13 în partea ce ține de plata muncii și regimul de muncă, acestea constituind 7500 lei lunar și respectiv 26,25 ore pe săptămână.

La fel a relatat că conform contractului și acordurilor adiționale, societatea pe acțiuni „Elcom” în calitate de angajator s-a obligat de a îndeplini clauza contractuală stabilită în pct. 11 lit. a) și obligațiunile prevăzute de art. 10 alin. (2) din Codul muncii, de contractul colectiv de muncă și de contractul individual de muncă, să examineze sesizările salariatului și ale reprezentantului său privind încălcările actelor legislative și ale altor acte normative ce conțin norme ale

dreptului muncii, să ia măsuri pentru înlăturarea lor, informînd despre aceasta persoanele menționate în termenele stabilite de lege.

Relatează că necătînd la obligațiunile asumate, pîrîtul nu i-a achitat salariul de funcție pentru lunile martie, aprilie, mai, iunie 2016 pentru activitatea desfășurată în temeiul contractului individual de muncă și acordurilor adiționale, ajutorul material, cît și îndemnizația pentru concediul nefolosit, deși a solicitat de nenumărate ori achitarea acestora.

Astfel, din considerentul că nu i se achita în termen salariul, la 01 iulie 2016 a demisionat. Însă, deși prin cererea de demisie a solicitat achitarea tuturor plăților, inclusiv a ajutorului material, nu i-au fost achitate drepturile salariale cuvenite.

Deci, salariul ce urma să-i fie achitat constituie suma de 24610 lei, inclusiv martie -6182 lei, aprilie – 5961 lei, mai – 7256 lei, iunie – 5211 lei.

La 15 noiembrie 2016 a expediat pîrîtului cererea prealabilă, prin care a solicitat prezentarea calculului descifrat al salariului neachitat și îndemnizației pentru concediul nefolosit. Totodată, a solicitat să-i fie achitat suplimentar pentru fiecare zi de întîrziere penalitate în mărime de 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Prin răspunsul din 22 noiembrie 2016, i s-a refuzat achitarea benevolă a plăților cuvenite și i s-a refuzat în prezentarea calculului oficial desfășurat al restanțelor salariale, refuzul fiind motivat prin lipsa de venituri curente.

Ciobanu Rodica solicită restanței salariale în sumă de 24610 lei, încasarea penalității pentru neachitarea în termen a salariului în sumă de 5032,24 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 17 ianuarie 2017, acțiunea înaintată de Ciobanu Rodica a fost admisă și s-a încasat de la societatea pe acțiuni „Elcom” în beneficiul Rodicăi Ciobanu restanța la salariu în mărime de 24610 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 25,25 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei. De asemenea, de la societatea pe acțiuni „Elcom” a fost încasată în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 889 lei.

La 10 aprilie 2017 societatea pe acțiuni „Elcom” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei din 17 ianuarie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, a fost restituită apelantului societatea pe acțiuni „Elcom” cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

La 14 iunie 2017, societatea pe acțiuni „Elcom” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Recurentul societatea pe acțiuni „Elcom”, în motivarea recursului a menționat că la data de 17 februarie 2017, ora 17:52 a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe.

De asemenea, a reiterat că în ședința instanței de apel din 31 mai 2017, reprezentantul societății pe acțiuni „Elcom” a solicitat anexarea la materialele cauzei dovada declarării apelului în termen prin intermediul faxului la data de 17 februarie 2017 ora 17:52, prezentînd originalul expedierii.

La fel, a invocat faptul că nefiind sigur de acțiunile fostului reprezentant, administratorul societății pe acțiuni pe acțiuni „Elcom” a înregistrat repetat la data de 10 aprilie 2017 cererea de apel prin intermediul cancelariei Judecătoriei Orhei.

Însă, instanța de apel, fără a intra în esență și a da o apreciere obiectivă probei prezentate, a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal.

Consideră că prin încheierea contestată, a fost încălcat dreptul societății pe acțiuni „Elcom” de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 31 mai 2017, însă date referitor la recepționarea de către părți a încheierii la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 iunie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din actele cauzei s-a stabilit că la data de 17 ianuarie 2017 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Orhei.

Totodată, actele cauzei denotă că în aceeași zi, la 17 ianuarie 2017, părților, inclusiv reprezentantului societății pe acțiuni „Elcom” le-a fost înmînat dispozitivul hotărârii, fapt confirmat prin dovada de înmînare a dispozitivului hotărârii (f.d. 25).

Deci, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 18 ianuarie 2017, ziua imediat următoare datei când a fost înmînat dispozitivul hotărârii primei instanțe și a expirat la data de 16 februarie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 alin. (3) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normei procedurale enunțate, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată abia la 10 aprilie 2017 (f.d. 28), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (2) Codul de procedură civilă.

Deci, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (2) Codul de procedură civilă, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Mai mult, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, societatea pe acțiuni „Elcom” nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege și nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Astfel, avînd cunoștință despre existența hotărârii contestate, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este incompatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

La fel, Colegiu menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, nefiind sigur de acțiunile fostului reprezentant, administratorul societății pe acțiuni pe acțiuni „Elcom” a înregistrat repetat la data de 10 aprilie 2017 cererea de apel prin intermediul cancelariei Judecătoriei Orhei.

Or, prin prisma art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de societatea pe acțiuni „Elcom” și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de societatea pe acțiuni „Elcom”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciobanu Rodica împotriva societății pe acțiuni „Elcom” cu privire la încasarea plăților salariale, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judcători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari